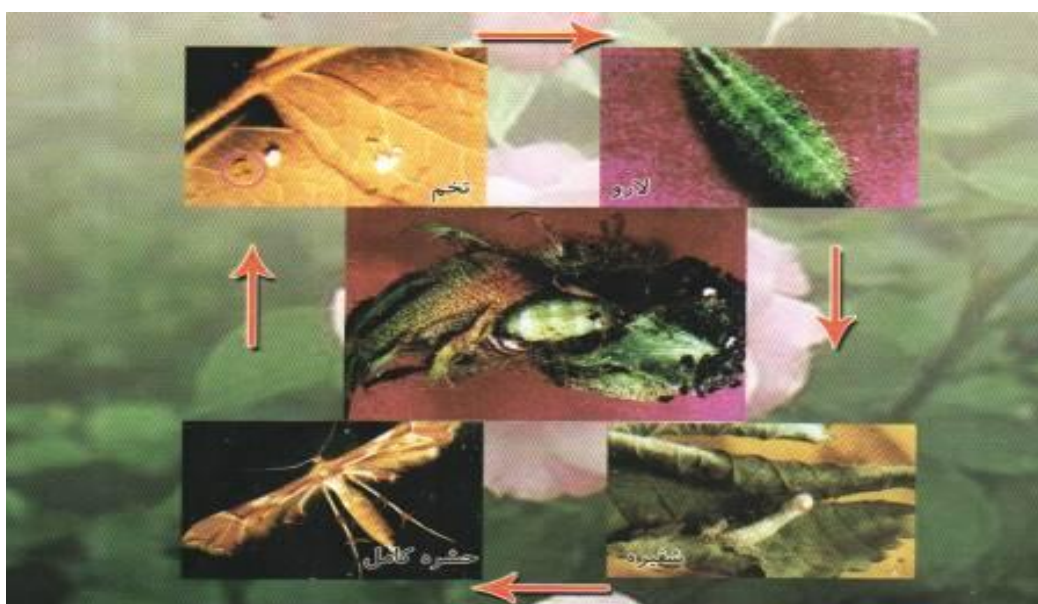

آفات گل محمدی در ایران و جهان

محمد رضا نعمت‌اللهی

۱۳۹۷

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات گیاهپزشکی کشور

آفات گل محمدی در ایران و جهان

محمدرضا نعمت‌اللهی

عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی
استان اصفهان

۱۳۹۷

نعمت‌اللهی، محمدرضا، ۱۳۵۰-

آفات گل محمدی در ایران و جهان/ محمدرضا نعمت‌اللهی. تهران، موسسه تحقیقات گله پزشکی کشور، ۱۳۹۷.
۱۲۶ ص.: مصور.

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
گله پزشکی؛ ۲۳.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰/۵۹۱۶-۲۹-۴

عنوان به انگلیسی: Pests on Damask Rose in Iran and World

موضوع: گل محمدی / آفات

موضوع: گل محمدی / ایران و جهان

کتابخانه ملی ایران

شابک: ۹۷۸-۶۰۰/۵۹۱۶-۲۹-۴

ISBN: 4-29-5916/600-978

آفات گل محمدی در ایران و جهان

ناشر: موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

کمیته انتشارات: ابراهیم ابراهیمی، کاوه بنانج، حسین رنجبراقدم، منصوره میرابوالفتحی، لیلا فرآورده، محمد
رضوی

قطع: وزیری

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۶

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: دفتر چاپ توکل

حق چاپ © محفوظ است

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال

مسئولیت صحت مطالب با نگارنده است.

این کتاب با شماره ثبت ۹۷-۱ ک در تاریخ ۹۷/۲/۱۱ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده
است.

نشانی: تهران، بزرگراه شهید چمران، ولنجک، خیابان یمن، پلاک ۱ و ۲، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

کد پستی: ۱۹۸۵۸۱۳۱۱۱، صندوق پستی: ۱۴۵۴-۱۹۳۹۵، تلفن: ۲۲۴۰۳۰۱۲-۱۶

پیشگفتار

فصل اول: وضعیت گل محمدی و آفات آن

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	کالکت
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	تاریخچه گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	خانواده ROSACEAE و جنس ROSA
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	رده‌بندی انواع رز
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	خاستگاه و اجداد گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	گیاه‌شناسی گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED...	منابع ژنتیکی و تنوع گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	وارتیه‌ها و کولتیه‌های گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	اهمیت گل محمدی و فرآورده‌های آن
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	موارد مصرف گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	اثرات درمانی گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سازگاری گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	سابقه و سطح کشت گل محمدی در درخت و ایران
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	آفات گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	درجه اهمیت آفات گل محمدی

فصل دوم: آفات غنچه و گل

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	جوانه‌خوار سبز گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	جوانه‌خوار قرمز گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	جوانه‌خوار و برگ‌خوار قرمز
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	کرم قوزه
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک گل‌خوار بور
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک گل‌خوار سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سرخرطومی رز
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک کانتاریس

فصل سوم: آفات چوب‌خوار و ساقه‌خوار

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک سرشاخه‌خوار رزاسه
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	ساقه‌خوار آگرطوس
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک پروتیس
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	زنبور چوب‌خوار رز
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	زنبور ساقه‌خوار گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	زنبور ساقه‌خوار هاریگا

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	فصل چهارم: آفات مکنده
------------------------------	------------------------------

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شته گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شته کوچک گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شته خاردار گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شته زرد گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	زنجرک گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	ترکیس هلو
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سفیدبالک نسترن
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سپردار واوی نارون
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سپردار بنفش زیتون
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شپشک نرم‌تن رز
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سن قرمز
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سن لکه‌اوس
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	دشمنان طبیعی حشرات مکنده در گلستان‌های گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED...	کنه دونه‌های لی کنه تار عنکبوتی

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	فصل پنجم: آفات برگ‌خوار
------------------------------	--------------------------------

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شب‌پره برگ‌خوار گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	پروانه برگ‌خوار گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شب‌پره کهربایی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شب‌پره کهربایی خالدار
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شب‌پره کولوبیس
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	شب‌پره برگ‌خوار چای‌گل
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک سبز گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	زنبور برگ‌خوار گل سرخ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	زنبور روگوگاستر
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	ملخ سبز بزرگ

ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	مخنوز لکه مارپچ ی برگ
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	مخنوز گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	فصل ششم: آفات خاکزی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	کرم سفید ریشه
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک فیلوپرتا
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	سوسک پروتیس
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	فصل هفتم: مدییت آفات گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED..	خلاصه وضعیت آفات گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED...	برنامه مدییت آفات گل محمدی
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.....	منابع مورد استفاده

به نام آنکه به انسان نوشتن و کشاورزی را آموخت، تا با اولی به کاغذ

بی‌جان روح و با دومی به زمین بی‌روح شور بخشد

گل محمدی از مهم‌ترین رزهای درختی قدیم و از مشهورترین گیاهان در تاریخ باغبانی است که به علت رایحه فوق‌العاده و تنوع ارقام در بسیاری از مناطق دنی کشت می‌گردد و در آثار تاریخی و ادبی ملل مختلف جایگاه ویژه‌ای دارد. زادگاه رویشگاه گل محمدی سرزمین ایران و خاورمیانه هست. توقع اندک گل محمدی و سازگاری و پایداری آن در برابر شرایط نامساعد محیطی باعث شده این گل در بسیاری از عرصه‌های کشور به خصوص زمین‌های کوهپایه‌ای که در آن‌ها امکان کشت بسیاری از گیاهان زراعی محدود است، به عنوان یک گل راهبردی و اقتصادی موردتوجه قرار گیرد. افزایش سطح کشت و میزان تولید گل در مناطق مختلف کشور نشان‌دهنده استقبال خوب کشاورزان از این گل است.

با توجه به اهمیت گل محمدی در کشورهای پیشگام تولیدکننده آن به‌ویژه در ترکیه و بلغارستان مطالعات اختصاصی در خصوص فون آفات آن انجام شده است، اما در ایران مطالعه اختصاصی درباره فون آفات گل محمدی در سطح کشور انجام نشده است. گل محمدی آفات خاص خود را دارد، که این آفات بعضی اختصاصاً علی‌عمدتاً به گل محمدی خسارت می‌زنند، بعضی برای اولین بار به فون آفات ایران معرفی می‌شوند و بعضی هم همان آفات شناخته شده‌ای هستند که قبلاً به عنوان آفات رز گزارش شده اند. ویژگی‌های مطلوب گل محمدی به خصوص توقع آبی کم و صرفه اقتصادی آن، سبب شده در سال‌های اخیر سطح زی کشت این گل در مناطق مختلف کشور افزایش یابد. این افزایش با انتشار و شیوع آفات در مناطق مختلف همراه بوده است. نمونه بارز این امر، آفت جوانه‌خوار سبز گل محمدی است. این آفت که برای اولین بار در منطقه کاشان شیوع یافته و سبب خسارت اقتصادی گل‌کاران شده بود، در سال‌های اخیر همراه با انتقال نهال و پاجوش آلوده از این منطقه به سایر مناطق کشور راه یافته است و در برخی مناطق مانند بردسیر کیمان سبب خسارت اقتصادی به گل‌کاران شده است.

در تدوین این مجموعه علاوه بر مطالعات انجام شده در سطح کشور، مطالعات انجام شده در دیگر کشورهای پیشگام تولید گل محمدی رهن مدنظر قرار گرفته و آفات موجود در گلستان‌های گل محمدی ایران و جهان معرفی و جنبه‌های مختلف آن‌ها (شامل پراکنش، دامنه میزبانی، اهمیت اقتصادی، ریخت‌شناسی، نحوه خسارت، زیست‌شناسی و کنترل) بحث شده است. در این مجموعه آفات فعال روی گل محمدی در گروه‌های مختلف تقسیم و توضیح داده شده است. آفات موجود در هر گروه از نظر نحوه خسارت و اصول کنترل شرح می‌باشند، اما درجه اهمیت آن‌ها یکسان نیست. برای هر گونه اسم علمی معتبر، به همراه نام‌های عمومی فارسی و انگلیسی ذکر شده است. در صورت لزوم یک نام فارسی برای گونه موردنظر پیشنهاد شده است و اسم علمی رایج اما قدیمی رهن ذکر شده است. در زیرنویس هر مجموعه از شکل‌ها، منابعی که شکل‌ها از آن‌ها اقتباس شده‌اند به تفکیک ذکر شده است. شکل‌های فاقد منبع، اصلی یا اورجینال می‌باشند.

بی‌شک مجموعه حاضر خالی از اشکال نیست. امی است استادان، دانشجوین، محققان، گل‌کاران گرامی و سایر صاحب‌نظران با ارائه نظرات سازنده خود نگارنده را طوی و این مجموعه را غی‌تر نمایند.

محمد رضا نعمت اللهی
۱۳۹۶